

DANIŞTAY KARARI Danıştay Onikinci Daire Başkanlığından:

Esas No : 2021/7851

Karar No : 2021/7122

KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN : Danıştay Başsavcılığı - ANKARADAVACI : Hakan YaparVEKİLİ : Av. Tolga Serhat Akçaöz
UETS [16961-69588-62043]DAVALI : Milli Savunma Bakanlığı
UETS [35849-79488-83501]VEKİLİ : Av. Edanur İlkünlüoğluİSTEMİN KONUSU : Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğinin 26/02/2021 tarih ve E:2020/1003, K:2021/281 sayılı kararının kanun yararına temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Kırklareli ili Lüleburgaz İlçesinde mevcut 65. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda Bkm. Astsubay Üstçavuş olarak görev yapmakta iken, 2020 yılı genel Atamaları ile 51. Komando Tugayı 1. Komando Taburu Pertek/Tunceli birliğine ataması yapılan davacı tarafından, harcırah yer değişikliği masrafının yeniden hesaplanması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Kara Kuvvetleri Komutanlığı 65'inci Mknz. P.Tug.K.lığı Maliye Bütçe Şube Müdürlüğü'nün 06/07/2020 tarih ve 1635260 sayılı işleminin ve bu işleme dayanak, 65. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'ndan, 51. Komando Tugayı 1. Komando Taburu Pertek/Tunceli'ye atanmasına ilişkin eksik olarak hesaplanan harcıraha dair işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğinin 26/02/2021 tarih ve E:2020/1003, K:2021/281 sayılı kararıyla; harcırahın ancak gerçekten yapılmış olan yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının karşılığı olarak verileceği, davacı atandığı yerde göreve başladığından, yevmiye ile Kırklareli-Tunceli arası yol gideri hesaplanarak ödenmek üzere davacıya tebliğ edildiği, ancak davacının evini taşımadığı ve yer değiştirme yönünde yapılan masrafı bulunmadığı, dolayısıyla yurt içi yer değiştirme masrafı kapsamında harcıraha hak kazanmadığından davacıya herhangi bir ödeme yapılamayacağına açık olduğu; bu itibarla, davacının yer değiştirme masrafının tekrar hesaplanarak tarafına ödenmesi yönünde yapılan başvurunun reddine yönelik işlem ile işleme dayanak yapılan harcırah hesaplaması işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı; öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18. maddesinin 4. fıkrasında, ailesi ile birlikte oturulması yasak olan bir yere atanmaların, eski vazife mahallinden ailenin ikametini başka bir yere taşımaları durumunda buraya kadar aile masrafı ve yer değiştirme masrafının verileceği belirtilmiş ise de, davacının atama sonrası aile ikametini Lüleburgaz'dan, ailesi ile birlikte

oturulması yasak olan garnizon dışında başka bir yere taşıdığı yönünde dosya kapsamında bilgi, belge de bulunmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : Ubeydullah ÖZKAYA

DÜŞÜNCESİ : Danıştay Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz isteminin kabul edilerek, İdare Mahkemesi Hakimliği kararının 2577 sayılı Kanun'unun 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI : Abdülkadir ATALIK

DÜŞÜNCESİ : Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesindeki 65. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda Bkm. Astsubay Üstçavuş olarak görev yapmakta iken, 2020 yılı Genel Atamaları ile 51. Komando Tugayı 1. Komando Taburu Pertek/Tunceli birliğine ataması yapılan davacının vekili tarafından, vekilinin Harcırah Kanunu uyarınca hesaplanarak tebliğ edilen harcırah tutarının kabul edilmeyerek anılan Yasanın 45. maddesine göre yer değiştirme masrafinin yeniden hesaplanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Kara Kuvvetleri Komutanlığı 65'inci Mknz. P.Tug.K.İği Maliye Bütçe Şube Müdürlüğü'nün 06.07.2020 tarih ve 1635260 sayılı işleminin ve bu işleme dayanak Pertek/Tunceli'ye atanmasına ilişkin eksik olarak hesaplanan harcıraha dair idari işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle açılan davanın reddine hükmeden Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğinin 26/02/2021 tarih ve E.2020/1003, K.2021/281 sayılı kesin kararının kanun yararına temyiz edilmesine ilişkin verilen dilekçe üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun yararına temyiz" başlıklı 51'inci maddesinde ; İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği izum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği; temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın, kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

2709 sayılı T.C. Anayasasının 2. maddesinde belirtilen sosyal hukuk devleti, Anayasa Mahkemesince verilen kararlarda; temel hak ve özgürlükleri en geniş ölçüde gerçekleştiren ve güvence altına alan, toplumsal gerekleri ve toplum yararını gözeten, kişi ve toplum yararı arasında denge kuran, toplumsal dayanışmayı en üst düzeyde gerçekleştiren, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak eşitliği, sosyal adaleti sağlayan, çalışma hayatının gelişmesi için önlemler alarak çalışanları koruyan, sosyal güvenlik sorunlarını çözmeyi yüklenmiş, ülkenin kalkınmasıyla birlikte ulusal gelirin sosyal katmanlar arasında adaletli biçimde sağlanmasını amaç edinmiş devlet olarak tanımlanmış, güçsüzleri güçlülere ezdirmemek ilkesinin, herkesi, bu arada çalışanları, emeklilerle yaşlıları, durumlarına uygun düzenlemelerle, sağlıklı, mutlu ve

güven içinde yaşatmayı gerektirdiği belirtilmiştir.

Yasa koyucu tarafından kamu hizmetinin yürütülmesi için başka yerlere atanan veya geçici olarak başka yerlerde görevlendirilen kamu görevlilerinin, görevlendirildikleri yerlerde maddi açıdan belli bir külfetle karşı karşıya kalmaları ve bu külfetin, kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanması nedeniyle, bu külfetin kamu tarafından karşılanması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanununun 4. maddesinde harcırahın, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine verilebileceği belirtilmiş; "Harcırahın Unsurları" başlıklı **5. maddesinde**, harcırahın, yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva edeceği ve ilgilinin bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına ya da tamamına müstehak olabileceği, "Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller" başlıklı **10. maddesinde**, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verilmesi gerektiği belirtilmiş, **16. (Değişik: 11/12/1981 - 2562/6 md.) maddesinde**; "Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askeri şahısların aile fertleri için 45 nci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle;

1. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile fertlerine ikamet edecekleri yere kadar;

2. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmayan bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların 1 nci fıkraya göre harcırah verilmiş olan ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

3. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atanmaların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar; Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.", "Yurtiçinden yer değiştirme masrafı" başlıklı **45. (Değişik: 11/12/1981 - 2562/19 md.) maddesinde de**, "Yurt içinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,

b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),

c. Her kilometre veya deniz mili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi, Olarak hesaplanır.

(...)(1) 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla

harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir." hkmine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının 2020 yılı genel atamaları ile Kırklareli İli, Lüleburgaz İlçesinden aile götürülemeyecek bir garnizon olan Tunceli İli Pertek İlçesine atandığı, davacının ailesini Lüleburgaz'daki garnizonda bıraktığı, davacıya yol gideri ve yevmiye olarak 1.170,35 -TL. tutarında harcırah hesaplanarak tebliğ edildiği, davacı tarafından 25/06/2020 tarihli dilekçe ile tebliğ edilen bu masrafı kabul etmediğini belirterek, yer değiştirme masrafının Harcırrah Kanunu'nun 45. maddesine göre tekrar hesaplanması için yapılan başvuru üzerine, idarece, aile götürmeyen personele Harcırrah Kanunu'nun 45/a,c maddeleri uyarınca ödeme yapılıp yapılmayacağı konusunda tereddüte düşüldüğünden Maliye Bakanlığından görüş istenildiği, cevaben gelen görüşte, evin nakledilmesi halinde yurt içi yer değiştirme giderinin değişken unsurunun ödenmesinin mümkün olduğu denildiğinden, davacıya ailesini Lüleburgaz'da bıraktığı gerekçesiyle yer değiştirme giderinin değişken unsurunun ödenmemesine yönelik tesis edilen Kara Kuvvetleri Komutanlığı 65'inci Mknz. P.Tug.K.lığı Maliye Bütçe şube Müdürlüğünün 06/07/2020 tarih ve 1635260 sayılı işlem üzerine bu işlem ile bu işleme dayanak, Pertek/Tunceli'ye atanmasına ilişkin eksik olarak hesaplanan harcıraha dair idari işlemin iptali istemiyle kanun yararına temyiz istemine konu olan bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda görev yerinden başka bir yere atamasının yapılması üzerine yol masrafı ve yevmiyesi hesaplanan davacının sadece kendisi için yer değiştirme masrafının da hesaplanarak harcırrah tutarına eklenmesini istediği açık olup, 6245 sayılı Yasanın 10. maddesinde yurtiçinde sürekli bir göreve atananlara yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının ödeneceği hüküm altına alınarak, yer değiştirme masrafının ödenmesi için memurun naklen atanması sonucu ikamet değişikliği yeterli görülmüş. 45. madde de yer değiştirme masrafı ödenmesi için başka yere ataması yapılan kişinin evini taşıması koşulu aranmamıştır.

Bu durumda, yukarıda belirtilen yasa hükümleri ile açıklanan hukuki durum karşısında, yer değiştirme masrafının 45/1-a,c maddesi uyarınca hesaplanarak davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından aksi yönde tesis edilen davaya konu işleme ve bu işleme dayanılarak hesaplanıp davacıya tebliğ edilen harcıraha dair idari işleme karşı açılan davayı reddeden mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Belirtilen nedenlerle Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğinin 26/02/2021 tarih ve E.2020/1003, K:2021/281 sayılı kesin kararı, 2577 sayılı Yasanın 51. maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Davacı, 2020 yılı genel atamaları ile Kırklareli ili, Lüleburgaz ilçesinden Tunceli ili Pertek ilçesine atanmış, aile götürülemeyecek bir gamizona atandığı için davacının ailesini Lüleburgaz'da bırakmış, 25/06/2020 tarihli dilekçe ile tarafına yapılacak ödemenin 1.170,35-TL olarak hesaplanmış, tebliğ edilen bu masrafı kabul etmediğinden, yer değiştirme masrafının tekrar hesaplanması yönünde başvuru yapması üzerine; davalı idare tarafından, aile götürmeyen personele 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 45/a,c maddeleri uyarınca ödeme yapılıp yapılmayacağı konusunda tereddüte düşüldüğünden Maliye Bakanlığında görüş istenilmiş, cevaben gelen görüşte, evin nakledilmesi halinde yurt içi yer değiştirme giderinin değişken unsurunun ödenmesinin mümkün olduğu belirtildiğinden, davacıya ailesini Lüleburgaz'da bıraktığı gerekçesiyle yer değiştirme giderinin değişken unsurunun ödenmemesine yönelik tesis edilen Kara Kuvvetleri Komutanlığı 65'inci Mknz. P.Tug.K.ığı Maliye Bütçe Şube Müdürlüğü'nün 06/07/2020 tarih ve 1635260 sayılı işlem ile bu işleme dayanak, Pertek/Tunceli'ye atanmasına ilişkin eksik olarak hesaplanan harcıraha dair idari işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinde; "İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir. Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır." hükmü yer almıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4. maddesinde; "Bu Kanunda belirtilen hallerde: 1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara; Harcırah verilir.", "Harcırahın unsurları" başlıklı **5. maddesinde;** "Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre

bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir", "Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller" başlıklı 10. maddesinde; "Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir: 1. (Değişik: 1/7/2006-5538/2 md.) Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar", "Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırahi" başlıklı 16. maddesinde; Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askerî şahısların aile fertleri için 45 nci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle; ... 4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atananların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar; aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.", "Yurtiçinden yer değiştirme masrafı" başlıklı 45. maddesinde; (Değişik: 11/12/1981 - 2562/19 md.) Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin; a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı, b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz). c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi, Olarak hesaplanır. (...) (13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcıraha verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır. (Ek: 16/6/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir." düzenlemelerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda belirtilen yasa hükümleri uyarınca, yeni görev yerine atanan kamu görevlisine, naklen atama uyarınca yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masraflarının birlikte verilebileceği ve yurtiçinde yer değiştirdiği zaman gündeliği üzerinden hesaplanacak miktarların harcıraha olarak verileceği anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının eski görev yeri olan Lüleburgaz'da ailesinin ikamet edeceğinin davalı idareye beyan edilmesi üzerine; idare tarafından verilen harcırahta, yer değiştirme giderinin; sabit unsuru olarak gündeliğinin yirmi katı verilmiş, değişken unsuru verilmemiştir. Değişken unsuru, 6245 sayılı Kanun'un 45. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca hesaplanacak olup, davacının talebi de anılan maddenin (b) bendine göre değil, (a) ve (c) bentlerine göre harcırahın hesaplanarak ödenmesidir. 6245 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca yol masrafı, yevmiye masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte ödeneceği hüküm altına alınmış, 45. maddesinde ise hesaplanacak miktarlara ilişkin olmak üzere yer değiştiren kişinin başka yere evini taşıması koşulu aranmamıştır. İdare tarafından, ikametgah adresinin

değişmediğinden bahisle yer değiştirme masrafının ödenmediği iddia edilse de, davacının ailesinin ikametgah adresi değişmemiş olup, kendi ikametgah adresi yeni görev yeri olarak kabul edilmelidir. Nitekim, yeni görev yerine ataması yapılan davacı, genel atama ile tayin görmüş olup, geçici görevlendirme olayda söz konusu değildir.

Bu durumda, Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğince verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığından kanun yararına bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcılığı tarafından yapılan kanun yararına temyiz isteminin kabulüne,

2. Yukarıda özetlenen gerekçeyle davanın reddine ilişkin temyize konu Erzincan İdare Mahkemesi Hakimliğinin 26/07/2021 tarih ve E:2020/1003, K:2021/281 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün **hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

3. Kararın birer örneğinin ilgili Milli Savunma Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesine ve kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 27/12/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.